TANKEEXPERIMENT I FYSIKEN

Instuderingsfrågor lektion 4

- 1.
- (a) Redogör för Newtons tankeexperiment med den roterande hinken. Vad vill Newton visa med sitt tankeexperiment?
- (b) Vad är Machs invändning mot Newtons resonemang?
- (c) Newton och Mach drar helt olika slutsatser av tankeexperimentet. Har någon av dem rätt enligt ett modernt sätt att se på saken? Förklara.
- 2. Vad vill Einstein visa med sitt tankeexperiment om de två relativt roterande himlakropparna?
- 3. Ange ett enkelt sätt att påvisa ett elektriskt fält.
- 4. Ange ett enkelt sätt att påvisa ett magnetiskt fält.
- 5. Både elektriska och magnetiska fält har med laddningar att göra, men på olika sätt. Förklara vad som skiljer dem!
- 6. Hur skiljer sig 1800-talets sätt att se på elektriska och magnetiska fält från dagens?
- 7. Förklara begreppet eter. Ange två skäl till att fysiker under 1800-talet var förvissade om eterns existens.
- 8. Hur förhåller sig existensen av en eter till relativitetsprincipen?
- 9. Vad var det som Michelson och Morley hoppades få reda på genom sitt experiment?
- 10. Einstein föreställer sig att han färdas med farten *c* intill en ljuspuls. Då bör han se en statisk elektromagnetisk våg. Vad är problemet med detta?
- 11. Det finns två naturliga utvägar ur resonemanget i uppgift 10: antingen att Maxwells teori bara gäller i ett visst system (etersystemet), eller att Maxwells teori bör ersättas av en så kallad emissionsteori. Förklara skillnaden mellan dessa båda utvägar. Varför anser Einstein att ingen av dem är acceptabel?
- 12. Begrunda Einsteins tankeexperiment med magnet och spole.
 - (a) Vad är tankeexperimentets specifika slutsats?
 - (b) Einstein vill förmedla två allmänna insikter med resonemanget. Vilka?
 - (c) Hur förhåller sig var och en av dessa båda insikter till den specifika slutsatsen induktivt eller deduktivt?